

PROSINEC 2020

ČÍSLO 11

ROČNÍK XVIII

Plzeňský kraj

www.plzensky-kraj.cz

Pavel Režný
Cena Thálie
za roli Smrti
v muzikálu
Elisabeth

3	Úvodník hejtmanky Kraj opět ocenil odvážné občanské postoje
4	Pohádkový prosinec v Kašperských Horách
5	Venkovský dům představuje Nakladatelství Českého lesa Nová podpora rozvoje firem
6	Kraj má v čele opět ženu
7	Vánoční čas v Plzeňském kraji a tmavé barvy Chodska
8	Barokní hospodářské dvory severního Plzeňska
9	Plzeňský kraj podporuje knihovny Rokycanska
10	Rozhovor s Pavlem Režným
12	Modernizace tréninkových pracovišť v Rokycanech Tým vědců ZČU získal hlavní cenu za technologii vzdáleného titulování
13	Soutěže v rámci projektu Podpora odborného vzdělávání v Plzeňském kraji
14	Sportovní talent AIS Tisíc hodin Akademie individuálních sportů
15	Raději neodkládejte plánované operace Domažlická nemocnice modernizuje zdravotnické dopravní služby
16	Poklady z fondu Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje
18	Dokončení opravy silnic v PK
19	Západní okruh

Plzeňský kraj

Vydává:

Plzeňský kraj

Náklad:

283 938 kusů

Redakční rada:

Miroslav Anton, Světlana Budková,
Václav Cinádr, Markéta Čekanová,
Jana Filípková, Ivo Grüner,
Jiří Leščínský, Michal Marek,
Alena Marešová, Jindra Radová,
Aneta Vaňousová,
Eva Šafránková, Jan Šašek,
Václav Štekl, René Zeithaml
Grafická úprava – NAVA s.r.o.
E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz
Registrováno pod číslem:
MK ČR E 14873
Distribuce výtisků zdarma
Neoznačené články jsou
redakčními materiály
Foto na titulní straně:
Irena Štěrbová

Tři králové přijdou v novém roce i online

Stejně jako v předcházejících dvaceti letech se také v lednu 2021 budete moci těšit na příchod tří králů při Tříkrálové sbírce. Největší sbírkovou akci v Čechách organizuje Charita Česká republika za pomoci tisíců dobrovolníků s dobrým srdcem, kteří v kostýmech tří králů přicházejí k vašim dveřím, zpívají koledu a žehnají vašemu domovu nápisem K+M+B a letopočtem, jež píší svěcenou křídou na dveře či futra. Za odměnu pak koledníci obdrží drobný finanční příspěvek do kasičky označené charitním logem.

Ze starého zvyku tříkrálového koledování se za posledních dvacet let stal důležitý a uznávaný způsob, jak pomoci lidem, kteří si sami pomoci nedokážou. Vykoleďované peníze podporují místní charitní sociální služby, například domovy pro matky s dětmi v tísní, azylové domy pro jednotlivce i rodiny, domovy pro seniory, stacionáře

pro handicapované či nemocné Alzheimerovou chorobou, ale také ošetrovatelské a jiné terénní služby pro lidi v obtížné životní situaci. Část peněz jde na přímou pomoc chudým lidem ve farnostech nebo na podporu dětí z nezajištěných rodin ve školách. Desetina sbírky je pak určena na rozvojovou pomoc v zahraničí a do krizového fondu pro případ mimořádných událostí.

JAK PŘISPĚT:

**Online kasička na www.trikralovasbirka.cz
Jednorázová nebo trvalá DMS na číslo 87 777 ve tvaru:
DMS KOLEDA 30 nebo DMS TRV KOLEDA 30
DMS KOLEDA 60 nebo DMS TRV KOLEDA 60
DMS KOLEDA 90 nebo DMS TRV KOLEDA 90**

Charita se připravuje na různé scénáře, které budou odpovídat aktuálním vládním opatřením, a vždy bude dbát na to, aby zdraví zúčastněných bylo na prvním místě. Jisté však je, že Tříkrálová sbírka proběhne. Možná budou koledníci nosit roušky a třeba nebudou vstupovat do vnitřních prostorů, bude záležet na aktuální situaci na přelomu roku.

A kdyby přece nemohlo docházet k vřelým mezilidským setkáním a žehnáním domů, budete se moci se třemi králi setkávat online. Otevřít dveře zpívajícím koledníkům bude možné na oficiálním webu www.trikralovasbirka.cz, kde bude umístěna i online kasička. Její výhodou je, že dárce může směřovat pomoc do lokality, kde bydlí, a to na základě uvedení poštovního směrovacího čísla. Charita dále připravuje kolednická videa, která bude šířit prostřednictvím webů a sociálních sítí, a tak o příjemný zážitek z koledy nepřijdete. Také se

můžete těšit na tradiční Tříkrálový koncert, který bude vysílat Česká televize v první polovině ledna.

Tříkrálová sbírka 2021 se bude konat od 1. do 24. ledna.

Těšíme se na vás osobně i online a děkujeme za dary na pomoc potřebným, které již více než dvacet let vkládáte do Tříkrálové sbírky!

**TŘI KRÁLOVÉ PŘIJDOU K VÁM
NA KOLEDU, JSOU ONLINE!**
www.trikralovasbirka.cz

**Děkujeme za vaše dary
pro lidi v nouzi.**

**DMS KOLEDA 30, 60 nebo 90
na číslo 87 777**
Více na www.darcovskasms.cz

Vážený občané Plzeňského kraje, milí čtenáři,

právě končící rok byl pro všechny náročný a přinesl velké změny v našich životech. Když se ohlédnou zpět, vzpomenu si především na lékaře, zdravotní sestry, záchranáře, hasiče, policisty a vojáky, kteří zvládli jarní i podzimní mimořádnou situaci. Vzpomenu si na pracovníky v sociálních službách, kteří pečují o seniory, tety v dětských domovech, sportovce, studenty, kteří se rozhodli pomáhat, herce, zpěváky a hudebníky, kteří nás povzbuzovali a bavili alespoň po internetu. Vzpomenu si také na dobrovolníky, kteří šli roušky, na učitele, kteří své žáky a studenty vídali jen na obrazovce počítače, na podnikatele a živnostníky, kterým vyhlášená opatření změnila systém práce, podnikání a života. Epidemie se dotkla každého z nás, ale zároveň mezi lidmi přinesla obrovskou solidaritu a pospolitost.

Věřím, že právě zmíněnou solidaritu a pospolitost si přeneseme do lepších časů, ve které všichni věříme.

Přeji vám krásné Vánoce a radost z dárků, které dostanete, ale i z těch, které darujete. V novém roce nám všem přeji především pevné zdraví, štěstí a rodinnou pohodu. Nechť je rok 2021 pro nás všechny daleko optimističtější než právě odcházející rok 2020.

Ilona Mauritzová
hejtmanka Plzeňského kraje

Kraj opět ocenil odvážné občanské postoje

Čestné plakety hejtmána Plzeňského kraje jako ocenění za odvážné občanské postoje převzalo i letos pět osobností se zajímavým životním příběhem.

Věra Tydlitátová

(*17. května 1959 v Rokycanech)

Kvůli politické angažovanosti svého otce nebyla přijata na střední školu. Byla aktivní v disentu, opisovala a šířila různé texty

včetně Charty 77, navštěvovala přednášky tzv. bytové univerzity, pořádala kulturní a vzdělávací akce, které se tehdejšímu režimu nelíbily. Je jednou z hlavních iniciátorek založení Občanského fóra v Plzni. Dnes učí na Západočeské univerzitě.

Ladislav Vyskočil

(*13. ledna 1958 ve Strakoniciích)

Na průmyslovku byl přijat jen díky přímluvě souseda učitele, na vysoké škole už studovat nemohl. Organizoval pro kamarády cesty

na koncerty západních kapel do Maďarska, šířil Chartu 77, vydával samizdatové brožury, knihy a časopisy. Zapojil se do několika protestních řetězových hladovek, podepsal a šířil petici Několik vět. Spolupřítelnil několik koncertů zakázaných kapel v plzeňské Svornosti.

Mojmír Fencel

(*5. dubna 1930 v Jarově)

Nesouhlasil se vstupem do zemědělského družstva ani do KSČ. V roce 1951 mu byla nabídnuta možnost opustit republiku. Byla to však past zinscenovaná

falešným převaděčem, agentem StB. Mojmír Fencel byl zatčen a odsouzen ke dvěma letům vězení. V roce 1968 se zapojil do hnutí K 231, které sdružovalo bývalé politické vězně, a usiloval o svou rehabilitaci. Plně rehabilitován byl až v roce 1990 a 1993.

Miroslav Froyda

(*7. března 1933 v Plzni)

Snil o létání, ale režim mu studium na akademii neumožnil. S kam a rádem utekl přes hraniční zátarasu do Rakouska. Vyhledali americkou zpravodajskou službu, která je v srpnu 1954 vyslala zpět do ČSSR,

aby zde vybudovali zpravodajskou skupinu. Při přechodu hranice však byli zadrženi. Miroslav Froyda byl odsouzen k 15 letům vězení. Odseděl si

11 let v Leopoldově, Mírově, na Borech, Příbrami a Valdicích.

Georg Kebrle

(*19. listopadu 1938 v Plzni jako Jiří Kebrle)

Ani on nesměl studovat. Po okupaci v srpnu 1968 emigroval bez ženy a syna do Německa, ale v roce 1973 využil amnestie

prezidenta republiky a vrátil se. V roce 1979 si s manželkou na popud estébáků podali žádost o vystěhování z republiky. Stál u obnovy Československé sociální demokracie, ale záhy se s ní názorově rozešel. Žije v Rakousku, ale Plzeň a Českou republiku pravidelně navštěvuje.

Ocenění se v předchozích letech předávalo v rámci státního svátku Dne boje za svobodu a demokracii 17. listopadu. S ohledem na pandemii koronaviru byl pro letošní rok zvolen až 10. prosinec, na který připadá Mezinárodní den lidských práv. Plakety předala hejtmanka Plzeňského kraje Ilona Mauritzová spolu s náměstkem pro oblast životního prostředí, zemědělství, evropských záležitostí a regionálního rozvoje Josefem Bernardem.

Pohádkový prosinec v Kašperských Horách

V čase adventu se s Regionální filmovou kanceláří Plzeňského kraje vydáváme do míst, kde se natáčel Anděl Páně.

Kašperk, foto Tereza Václavová

Příběh anděla Petronela, který za vydatné pomoci čerta Uriáše musí napravit alespoň jednoho hříšníka, aby se mohl vrátit na nebesa, vznikl v roce 2005. Při svém uvedení v České televizi pohádka vytvořila rekord ve sledovanosti. Tehdy ji na Štědrý den vidělo přes 2,7 milionu diváků.

Kulisy pohádkovému příběhu poskytl především hrad Kašperk, který nechal v le-

tech 1356–1361 postavit Karel IV. Jeho původní název byl Karlsberg (Karlova hora) a jde o nejvýše položený královský hrad v Čechách. Každoročně Kašperk přivítá více než padesát tisíc návštěvníků a je oblíbeným turistickým cílem pěších i cyklistů. Cestovat sem můžete však i za kulturou. Před čtyřmi lety zde zástupci města založili festival Filmové Kašperské Hory, který vždy na konci října

prezentuje snímky, které na Šumavě vznikaly či jsou s touto lokalitou tematicky spojené.

K dalším místům, kde se Anděl Páně natáčel, patří Černé jezero, které Petronel s Uriášem ve filmu nechají zamrznout, a kostel svatého Mořice v Aníně, kde se natáčela finální scéna svatby Dorotky a hraběte Maxmiliána. Tento kostel si můžete z filmového plátna pamatovat nejen zvenčí, ale i zevnitř.

Vánoční soutěž s filmovou kanceláří

Zapojte se do vánoční soutěže Regionální filmové kanceláře Plzeňského kraje. Pravidla jsou jednoduchá: najděte a vyfotťte lokalitu v Plzeňském kraji, která se stala kulisou pro natáčení vaší oblíbené filmové pohádky. Fototografii s popisem místa a pohádky zasílejte do 20. prosince 2020 na radka.samalova@filmplzen.cz. Autoři tří nejlepších fotografií budou následně odměněni a uvedeni na webových stránkách filmové kanceláře. Snímky ostatních fotografů budou s jejich svolením zařazeny do databáze filmových lokací v kraji, která je prezentována filmařům a široké veřejnosti.

KRAJ PODPOŘÍ SUŠICKOU NEMOCNICI

Rada odsouhlasila poskytnutí individuální dotace ve výši 4,5 milionu korun pro město Sušice na pokrytí části provozní ztráty Sušické nemocnice s.r.o., jejímž jediným společníkem je město Sušice. Dotace je určena na úhradu části provozní ztráty související s poskytováním lůžkové péče od 16. listopadu do 16. února. Poskytnutí dotace budou ještě schvalovat zastupitelé.

HOSPIC SV. LAZARA ŽÁDÁ O POMOC

Hospic sv. Lazara v Plzni požádal o navýšení dotace nákladů souvisejících s poskytováním služeb lůžkové hospicové a paliativní péče o 200 tisíc korun. V roce 2020 mu kraj poskytl dotaci ve výši 1 milion korun. S ohledem na covidovou situaci musel hospic na určitou dobu omezit provoz a přišel také o některé dárce z řad právnických osob.

KRAJ ZAPŮJČÍ OBRAZY DO LUBLANĚ

International Centre of Graphic Arts v Lublani bude vystavovat obrazy Adrieny Šimotové, které vlastní Plzeňský kraj. Ten je zapůjčí na výstavu, která bude představovat průřez tvorbou této významné a ve světě oceňované výtvarnice.

Víte, že...

...Plzeňský kraj letos od ledna do září navštívilo 518 411 návštěvníků? Oproti stejnému období roku 2019 je to o 26,85 % méně. Prodloužila se však doba pobytu.

Venkovský dům představuje Nakladatelství Českého lesa

V polovině listopadu si svět připomněl 350 let od úmrtí Jana Amose Komenského, myslitele, spisovatele a pedagoga, který je mimo jiné autorem citátu „Nemilovat knihy znamená nemilovat moudrost. Nemilovat moudrost však znamená stát se hlupákem.“ Tento citát si vzal za vlastní i Zdeněk Procházka, který před téměř třiceti lety založil v Domažlicích rodinné Nakladatelství Českého lesa.

V tomto malém nakladatelství naleznete knihy zaměřené hlavně na témata turistiky, historie a památek západních Čech. Téměř třetina z nich se zabývá sudetskou historií kraje a vztahy mezi Čechy a Němci, proto jsou některé publikace vydávány i s česko-německým překladem. Naleznete zde však i pohlednice, mapy a turistické skládačky o plzeňském regionu. Aktuálně můžete publikace objednávat online na webových stránkách www.nakladatelstvi-cl.cz, a získat tak pro své

přátele a příbuzné zajímavý vánoční dárek.

Jedním z těchto dárků může být například kniha Poutní mís-

ta a místa zvláštní zbožnosti na Domažlicku, jejímž autorem je Luděk Krčmář. Publikace formou katalogu představuje téměř sto

poutních míst na území okresu Domažlice. Text je doplněn množstvím barevných fotografií – aktuálních i historických.

Nová podpora rozvoje firem

Plzeňský kraj připravil ve spolupráci s Regionální rozvojovou agenturou nový program podpory firem, které mají růstový potenciál. Program nazvaný PLATINN napomáhá jejich rozvoji tím, že zprostředkovává

a podporuje partnerství a poradenství firemnímu managementu od lidí, kteří mají s růstem firmy vlastní zkušenost díky své úspěšné podnikatelské historii. Program je určen malým a středním podnikům z Plzeň-

ského kraje a firmám s vlastním produktem, které zavádějí náročné inovace a postrádají některé potřebné zkušenosti.

Pokud se firma do programu PLATINN zapojí, pomůže jí externí expert analyzovat aktu-

ální situaci, odhalí příležitosti pro rozvoj a poskytne pohled na možná řešení. Získá čtyřicet hodin expertních služeb, které jsou v první fázi hrazeny v rámci programu. Více o programu lze nalézt na webu www.platin.cz.

Kraj má v čele opět ženu

V čele nového vedení Plzeňského kraje stanula druhá žena. Na ustavujícím zasedání krajského zastupitelstva byla hejtmankou zvolena Ilona Mauritzová. V devítičlenné radě spolu s ní usedne další žena a sedm mužů: Josef Bernard, Pavel Čížek, Pavel Hais, Pavel Karpíšek, Marcela Krejsová, Rudolf Salvetr, Rudolf Špoták a Marek Ženíšek.

Hejtmanka bude mít na starosti oblast zdravotnictví, bezpečnost, krizové řízení a marketing a je pro výkon své funkce uvolněna. Do kompetencí náměstka Josefa Bernarda patří životní prostředí, zemědělství, evropské záležitosti a regionální rozvoj, Pavel Čížek zůstává náměstkem pro oblast dopravy, novým náměstkem pro kulturu a památkovou péči se stal Marek Ženíšek a oblast sociálních věcí bude mít na starosti náměstek Rudolf Špoták. Cestovní ruch, partnerské regiony, vnější vztahy a podpora podnikání spadají do gesce radní Marcely Krejsové. Všichni jsou pro výkon svých funkcí uvolněni. Naopak Pavel Hais, náměstek hejtmanky pro oblast IT, digitalizace a Centrální nákup, ekonomický náměstek Pavel Karpíšek a ná-

městek pro školství a sport Rudolf Salvetr pro výkon funkce uvolněni nejsou.

Nově má kraj ovšem i řadu předsedů výborů, kteří jsou pro výkon své funkce rovněž uvolněni. V čele výboru pro zdravotnictví takto stane Richard Píkner, výboru pro dopravu Jan Šásek, výboru pro životní prostředí, zemědělství a evropské záležitosti Radka Trylčová, výbor pro regionální rozvoj povede Michaela Opltová, výbor pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libor Picka, výbor pro digitalizace, IT a Otevřený kraj Milan Chaloupka a finanční výbor Jiří Pek. Kontrolu svěřil kraj, jak bývá dobrým zvykem, do rukou opozice a uvolněným předsedou kontrolního výboru se proto stal Petr Vanka.

Kromě toho má kraj pro další čtyřleté období ještě výbor pro veřejné zakázky, výbor pro partnerské regiony, vnější vztahy a marketing, výbor pro investice a majetek, výbor pro sociální věci, výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost a výbor sportovní. Jejich předsedové Eva Trůková, Michal Šásek, Jiří Hanousek, Jitka Kylišová, Vladimír Tichý a Jiří Uhlík pro výkon svých funkcí uvolněni nejsou.

Vánoční čas v Plzeňském kraji a tmavé barvy Chodska

Přichází zima a spolu s ní se zkracují dny a začíná tikat předvánoční čas. Tik tak, tik tak... Slyšíte? V posledních letech je tento čas vnímán hekticky, mnohdy až nelibě. Užijme si ho nyní v době, kdy máme více času na svoji rodinu. Zaposlouchejme se, jak tiká. Lehký, pozvolný, navozující typicky krásnou náladu Vánoc. Užijme si postarší i novodobé vánoční tradice za praskotu ohně či poslechu vánočních koled.

Mezi starší a oblíbené tradice, na které se těšíme, určitě patří rozkrojení jablíčka, symbolizující, zda budeme po celý rok zdraví. Lití oliva pro věštění a odkrývání budoucnosti, schovávání šupin z vánočního kapra pro štěstí a zajištění dostatku peněz, držení vánočního pustu, abychom viděli zlaté prasátko, pečení voňavého cukroví, pouštění lodiček v ořechové skořápce či zdobení vánočního stromku.

Jiné a jedinečné vánoční zvyklosti v plzeňském regionu najdeme v oblasti Chodska. Vánoce na Chodsku se nijak výrazně neliší od ostatních náboženských obřadů ve střední Evropě, ale pár drobností bychom přeci jen našli. O jakých barvách řekneme, že jsou typickými barvami Vánoc? Většina z nás by bez rozmyslu volila zlatou, červenou a zelenou. V předvánočním čase, stejně jako v čase pustu, se však na Chodsku oblékají tradiční kroje tmavé fialové a černé barvy. Domácnosti jsou provoněny pečenými perníčky, jejichž zdobení je jedním z projevů při-

rozeného výtvarného talentu. Zajímavostí je doklad o kaproví coby tradiční součásti chodské štedrovečerní večeře, který dokazuje jeho přítomnost na sváteční tabuli až od roku 1945.

S vánočními svátky je pro tuto oblast také spojen jeden z poměrně rozšířených lidových nástrojů: fanfrnoch neboli bukač, jímž provázeli dětští koledníci své koledy o svátku svatého Štěpána. Tento zvyk již vymizel a nahradily ho mikulášské obchůzky. Fanfrnoch se přesunul do prostředí národopisných souborů a provází jejich vystoupení. Chodské adventní písně, které jinde neuslyšíme,

hrají v kostelích národopisné spolky Klenčí, Mrákov a Postřekov během vánočních koncertů. K dokreslení sváteční nálady zaznívají z domažlické věže tzv. roráty, krátké skladby, jimiž jsou věřící o adventních nedělích zváni na mši. Na ochoz věže je v období adventu zavěšen zvon adventníček, jehož zvukem jako mávnutím kouzelného proutku ožívá domažlické náměstí.

Opusťme nyní Chodsko a nahlédněme ještě pro zajímavost do historie jednoho z hlavních symbolů Vánoc. Odkud se vzalo krášení jehličnanu? Tradice vánočního stromku pochází z oblasti Baltu a z Německa. Starou

slovanskou tradicí bylo věšení stromku špičkou dolů a zdobil se jablíčky a ořechy. V 18. století se přidaly hořící svíčky. První vlna ozdobených stojících stromů začala do Česka přicházet ve čtyřicátých letech 19. století. Katolická církev však tehdy považovala zdobení stromku za pohanský zvyk.

Nově se na mnoha místech Plzeňského kraje každoročně koná veřejné slavnostní rozsvícení vánočního stromu, ke kterému patří i vánoční trhy.

Mezi novodobější tradice patří pravidelné vánoční prohlídky hradů a zámků. V Plzeňském kraji bývají například na zámku Horšovský Týn, Tachov, Kozel a Červené Poříčí nebo na hradu Švihov či Kašperk. Mezi novodobé zvyklosti patří i návštěvy koncertů a muzeí. Muzea připravují tematické výstavy a nechybí ručně vyráběné betlémy. Jeden z největších v České republice najdeme v muzeu v Sušici. Podnětem, který inspiroval řezbáře Karla Tittla a Pavla Svobodu, byla legenda o ztracených sušických jesličkách. Během pouhých deseti měsíců vznikl nádherný mechanický betlém o 30 velkých figurách v popředí, přibližně 150 pevných a 150 pohyblivých figurách osazených do krajiny Sušicka. Pohybuje se také několik z celkem 35 objektů, jako jsou mlýnská kola, vory a další. Celková rozloha betlému je přes 16 m².

Vánoční svátky jsou symbolem klidu, pohody a radosti, užijme si je v tomto duchu plnými doušky opět i tento rok!

Barokní hospodářské dvory severního Plzeňska

Hubenov

Tehdy spadal plaský klášter pod správu opata Eugena Tyttla. Ten se sám zajímal o architekturu a k spolupráci na stavbě dvorů přizval slavného barokního architekta Jana Blažeje Santiniho. Hospodářské dvory byly ucelené zemědělské subjekty a klášteru zajišťovaly prosperitu a hospodářské zázemí. Svoji výraznou architekturou patří dodnes mezi nejvýznamnější stavby v zemědělské krajině severního Plzeňska.

Kromě známějších hospodářských dvorů, jako je Býkov, který v současnosti slouží jako hotel s restaurací, nebo Hubenov, který často vyhledávají filmaři, lze v krajině v okolí Plas objevit i další, méně známé, ale stejně zajímavé a architektonicky hodnotné dvory. Některé jsou udržované, jiné časem zchátralé, to podle

toho, jaké využití pro ně našla současná doba.

BÝKOV

Nedaleko od Hromnic leží hospodářský dvůr Býkov. V letech 1703–1705 ho nechal vystavět řád cisterciáků. Po zrušení plaského kláštera v roce 1785 byl dvůr ve správě Náboženského fondu, od něhož ho roku 1826 koupil kníže Metternich. Po jeho smrti dvůr několikrát měnil majitele a postupně chátral. Současnému soukromému majiteli se po letech náročné rekonstrukce podařilo hospodářský dvůr citlivě obnovit. Je přístupný veřejnosti a slouží jako hotel s restaurací. Stal se oblíbeným místem svatebních obřadů.

LEDNICE

Hospodářský dvůr Lednice leží na kraji stejnojmenné vesnice,

poblíž Kozojed. Plaský klášter jej založil v 16. století v rámci novověkého zemědělského podnikání v duchu koncepce obhospodařování krajiny. Objekt je dnes v soukromém vlastnictví.

Půdorys dvora je obdélníkový, v průčelí vedle vstupní brány stojí patrová budova obytného záměčku. Další přízemní objekty tvořící rámec dvora jsou hospodářského charakteru – velká stodola, stáje, chlévy, kolny a proti vstupní bráně umístěná přízemní budova mléčnice.

ROHY

Dvůr Rohy se nachází ve volné krajině, poblíž vesnice Bohy. Byl založen již na počátku 16. století. V roce 1725 jej nechal opat Tyttl znovu obnovit v barokním duchu. Objekt dvora je v zachovalém

stavu, v současnosti není přístupný veřejnosti.

Dvůr má obdélníkový půdorys. Uprostřed kratšího křídla je umístěna patrová obytná budova s mansardovou střechou. Protější stranu tvoří mohutná kamenná stodola s dvěma tesanými portály se znakem opata Tyttla a s datací 1735. Po bočních stranách dvora jsou umístěny sýpky a chlévy a celý areál uzavírá ohradní kamenná zeď. Ke dvoru dříve patřil i ovčín, zahrady a také rybník.

HUBENOV

Barokní dvůr Hubenov najdete severovýchodně od Kralovic. Původně se na jeho místě nacházela ves Královská Hora. Prosperující cisterciácké opatství v Plasích zde nechal v letech 1726–1734 vybudovat hospodářský dvůr. Opat Eugen Tyttl zadal stavbu dvora architektu Janu Blažejovi Santinimu. Na jeho špatném stavu se nejvíce podepsalo hospodaření zemědělského družstva po roce 1945. V současnosti je dvůr v soukromém vlastnictví, postupně se opravuje, veřejnosti není přístupný.

Areál čtvercového dvora tvoří dvě patrové budovy, stojící proti sobě v rozích. První je šestiboká budova s průjezdem, tzv. zámček. Měla reprezentační charakter a byla určena pro bydlení správy dvora, čeledi a také pro občasný pobyt významných představitelů plaského kláštera. Její součástí je kaple svatého Evženie. Protější budova byla sýpka. Dvůr doplňují stáje, stodoly, chlévy a kovárna. Uprostřed dvora stojí tzv. mléčnice, která

sloužila pro uchování produktů z mléka. Celý dvůr je unikátní ukázkou vyspělé barokní architektury. Dvůr byl obklopen zahradami, rybníkem a ovocnými sady, které jsou v okolí dvora patrné dodnes.

KALEC

Na západním okraji Plaska, nedaleko Žihle, leží hospodářský dvůr Kalc. Barokní dvůr byl vybudován na místě původní tvrze a do majetku plaského kláštera patřil v letech 1624–1785. V současné době je v soukromém vlastnictví, je citlivě opraven a do okolní krajiny vnáší romantickou atmosféru.

Dispozice dvora, který je připisován architektu Janu Blažejí Santinimu, je neoriginálnější ze všech barokních dvorů plaských cisterciáků. Půdorys areálu tvoří dvě proti sobě rozevřená písmena V. Hlavní budovu hospodářského dvora tvoří zámek, který má trojkřídlý půdorys. V přízemí byla kuchyně, kvelb, dřevník, spíže a sklad. V patře byly obytné pokoje a výše pod střechou pak sýpka. Na zámek navazují stáje, chlévy a stodola.

VELKÁ ČERNÁ HAŤ

Nedaleko od Kalce leží hospodářský dvůr Velká Černá Hať. Zámek sloužící jako hospodářský dvůr byl vystavěn v roce 1672 na místě bývalé tvrze, která původně patřila plaskému klášteru. Dvůr obdélníkového půdorysu tvoří hospodářské budovy a ústřední obytná budova s věžičkou. Areál se zachoval do dnešní doby, veřejnosti není přístupný.

OLŠANY

Barokní dvůr Olšany se nachází v blízkosti Sedlce směrem na Mariánskou Týnici. První zmínky o jeho existenci pocházejí z roku 1230. V 18. století prošel dvůr barokní přestavbou. Dnes

má soukromého majitele a postupně se opravuje.

Jeho půdorys je obdélníkový, na jedné straně se nacházejí obytné budovy a chlévy, na protější straně pak stojí velká stodola, kolny a sýpka.

SECHUTICE

Dvůr Sechutice se nachází u Hadačky. První zmínky o něm se objevují již se založením kláštera v Plasích v roce 1146. V současné době má soukromého majitele a postupně se opravuje. Dvůr není přístupný veřejnosti.

Areál dvora je obdélného půdorysu s třípodlažním špýcharem a sto metrů dlouhou stodolou se třemi mlaty, která je největší na plaském klášterním panství. Další strany dvora lemují přízemní čeledníky, chlévy, stáje a kolny. Dvůr byl původně obklopen ovocným sadem a zeleninovou zahradou, byl zde rybník, ovčín, pivovar se spilkou a krčma. S ostatními klášterními objekty ho propojovaly dvě cesty: jihozápadní směřovala ke klášteru v Plasích, severovýchodní vedla k proboštvství v Mariánské Týnici. Pozůstatky těchto spojnic dodnes v krajině připomínají sochy, které stojí podél cest.

LOMANY

Hospodářský dvůr Lomany se nachází v katastrálním území vsi Lomnička. První písemná zmínka o něm pochází již z konce 12. století. Býval tu ovčín a dva rybníky, později přibyla myslivna a mlýn. Dnes je dvůr částečně opraven a hospodářsky využíván.

Dvůr má původně čtvercový půdorys, uprostřed stojí mléčnice s věžičkou. Hlavní vstupní brána je mezi dvojicí symetrických přízemních budov, prostranství dvora vymezují velké budovy hospodářských objektů a stodola.

Plzeňský kraj podporuje knihovny Rokycanska

Městská knihovna Rokycany je jednou z pověřených knihoven Plzeňského kraje, které mají zajistit dostupnost knihovnických služeb i v nejmenších obcích rokycanského regionu.

Její síť tvoří sedm profesionálních knihoven a padesát knihoven s dobrovolnými knihovníky. Jim poskytuje Městská knihovna Rokycany metodickou pomoc, ale hlavně jim dodává a vyměňuje knižní soubory. Každý týden proto vyrazí její pracovníci s několika pradelními koši naplněnými po okraj knižními novinami i do těch nejdálejších obcí regionu. V atypickém roce 2020 rozvezli devadesát sou-

borů s dvanácti tisíci svazky v hodnotě přes dva a půl milionu korun. Někteří knihovníci si pravidelně vybírají knížky přímo v regionálním oddělení knihovny, které má pro tyto účely pětadvacet tisíc svazků. Pro knihovníky malých obcí zajišťuje rokycanská knihovna i vzdělávání a pořádá semináře.

Rok 2021 bude pro knihovnu ve znamení nejen stého výročí jejího založení, ale chystá se tu také vybudování regionálního systému, který umožní automatizaci knihovnických procesů i v těch nejmenších knihovnách a zároveň vytvoření regionálního souborného katalogu.

Cena Thálie za roli Smrti v muzikálu Elisabeth

Herec muzikálového souboru Divadla Josefa Kajetána Tyla v Plzni Pavel Režný získal prestižní Cenu Thálie. Cenu Thálie uděluje Herecká asociace od roku 1993 nejlepším divadelním hercům. Je pojmenována po múze komedie, Thálii. Výroční ceny jsou udělovány v kategoriích činohra, opera, opereta, muzikál nebo jiný hudebně dramatický žánr, balet, pantomima nebo jiný tanečně dramatický žánr.

Na Cenu Thálie už jste byl nominován v roce 2017, tehdy za roli Tonyho ve slavném muzikálu West Side Story. Tehdy zůstalo jen u nominace, ale i tak to pro vás bylo překvapení. Letos jste prý byl překvapen ještě více, navíc cenu jste získal.

To je pravda. Doba je podivná a celý ten proces vyhlášení musel být kvůli covidu jen online. Ale i přes tyto podmínky jsem si vyhlášení moc užil a těším se, že se do Národního divadla podívám příští rok. Letošní laureáti totiž budou předávat Cenu Thálie těm příštím.

Jak se vám hraje v Elisabeth Smrt?

Hraje se mi dobře. Ta role je skvěle napsaná, i ty další, samozřejmě. Můj part umožňuje navíc vlastní invenci oproti třeba West Side Story, kde je hudba hodně kanonická a nedá se v ní příliš improvizovat. A je mi hodně blízký styl hudby, který je v Elisabeth použitý, jsem totiž fanouškem punk-rockového žánru.

Znal jste před inscenací skutečný příběh princezny Sissi, podle kterého vzniklo libreto Elisabeth?

Znal. Já mám historii moc rád, dokonce jsem koketoval s myšlenkou, že bych ji v nějaké formě studoval. Romantický a tragický osud císařovny mě zajímal a беру jako bonus, že se teď můžu podílet na jeho muzikálovém zpracování. Myslím, že role Smrti je napsána od autorů přirozeně, protože skutečná Elisabeth vlastně se stínem tragédie žila od mládí.

Muzikálový soubor DJKT se v posledních letech hodně posunul od mnohaleté tradice operety k moderním muzikálovým výrazovým prostřed-

kům. Zastihla vás éra operety při studiu nebo v angažmá v Plzni?

Zastihly mě Zvonokosy, které se hrály ještě ve Velkém divadle. Zvonokosy jsou sice muzikál, ale naše pojetí bylo dle mého názoru spíše operetní. Myslím si, že v současném plzeňském muzikálovém souboru už pro klasickou operetu není místo. Ty časy, kdy zjednodušeně řečeno zpěvák zazpíval árii a pak přiběhl baletní soubor, který zatančil, jsou pryč. My musíme zvládat činoherní prvky, zpívat a umět i tančit.

Při studiích na JAMU už jste byl školen jako muzikálový herec?

Ano. Ten obor tam byl založen tuším někdy na začátku 90. let a je to do současnosti jediné vysokoškolské studium v České republice, které se věnuje muzikálovému herectví. Škola mi dala dobrý základ, hostoval jsem při ní v několika inscenacích jako součást company/hereckého sboru. Ale nic vás nemůže připravit na praxi, kdy najednou dostanete sólový part a musíte zvládnout mnohem víc. Já jsem měl štěstí, že od začátku angažmá v Plzni jsem dostával dobré role a mohl jsem se postupně zlepšovat. Ze začátku jsem řešil hlavně technické věci – kudy jede tah, kde sjíždí podlaha, odkud se přináší kulisy, jestli vidím na dirigenta atd. I když vyzkoušet jsem si to trochu mohl při absolventských představeních na JAMU. Škola vás určitě nemůže připravit na to, že jednou budete viset v 5–6 metrech nad jevištěm, pod vámi bude horeť herečka a vy budete zpívat, jako je to v Elisabeth.

V současné době jste už měli mít za sebou premiéru další očekávané inscenace – My Fair Lady. Místo toho pořád čekáte, kdy budou opatření kvůli covidu odvolána.

Přípravu My Fair Lady zasáhl covid úplně nejvíc. Premiéra měla být původně v květnu. Za normálních okolností probíhají zkoušky dva měsíce v kuse, což na jaře nešlo, takže jsme víceméně tušili, že premiéru budeme muset odložit. Pak jsme zkoušeli v červnu a po divadelních prázdninách v srpnu. Dotáhli jsme to do jedné velké ověřovací zkoušky a přišla znovu vynucená pauza. V listopadu měly být generálky, ale dobře víme, jaká je situace, takže se vůbec nedá odhadnout, kdy nás diváci uvidí na jevišti. Generálový týden budeme mít – snad – v prosinci, ale jestli bude pre-

miéra v lednu nebo ještě později, nikdo neví.

Předpokládám, že jste se při přípravě My Fair Lady museli přizpůsobit i dalším souborům v divadle – opeře, baletu a činohře, které také zasáhlo omezení provozu.

Přesně tak. Nastala neskutečná situace, kdy se za sebou štosovaly jako kamiony na dálnici i další odložené premiéry, rušila se představení a podobně. Přizpůsobit se musely samozřejmě i dílny, technika, což je v takovém kolosu, jako je DJKT, složité. Příprava našich muzikálů není vůbec jednoduchá, hodně se využívají technické možnosti Nového divadla, a jak už jsem říkal, kromě samotného účinkování musíme dávat pozor, kdy nám vyjíždí pod nohama stůl, kdy se otevře třímetrová díra nebo se nad hlavou objeví tunová konstrukce.

Právě o technickém zázemí v Novém divadle se hodně mluví. Jaké s ní máte zkušenosti?

Mně někdy připadá až neskutečné, jaké možnosti máme, myslím si, že to v České republice nemá obdobu. Klasickou točnu, která patří k nejstarším technickým vymoženostem jeviště, skoro nepoužíváme (momentálně pouze v Donaha!). V Elisabeth využili režisér a scénograf techniku na maximum. Navíc stále objevujeme netušené zvukové možnosti našeho divadla. Pro dnešního muzikálového herce je nezbytné, aby bylo celé představení včetně činoherních pasáží nazvučené. Vždycky to tak ale nebylo. Například když jsme hráli Bonnie a Clyde, byly nazvučené jen zpívané pasáže s orchestrem. Skončila píseň a my jsme museli do hlasu pořádně šlápnout, abychom divákům pomohli se srovnat s amplifikovaným zvukem. Z vlastní zkušenosti vím, že divákovi trvá zhruba 3–4 vteřiny, než se mu v uších ten rozdíl vyrovná.

Jaký máte pocit ze svého hereckého a pěveckého vývoje za dobu svého angažmá v Plzni?

Já doufám, že se vyvíjím komplexně. Herecky, pěvecky i tanečně. Myslím, že jsem udělal velký pokrok, ale zároveň vím, že ta cesta zdaleka nekončí. Vůbec si nemyslím, že po Ceně Thálie jsem hotový muzikálový herec a umím všechno, jak nejlip to jde. Když se ohlédnu zpátky, vidím, že jsem měl od začátku velké štěstí na role, které mě každý rok posouvaly výše. Začínal jsem v Kočkách, které byly velmi náročné choreograficky. Zároveň přišla role Jerryho/Dafné v Sugar aneb Někdo to rád horké, kde byly naopak náročné činoherní pasáže. Hodně mi dala role Melchiora Gabora v inscenaci Probuzení jara. Považuji ji za jeden z mezníků v kariéře. Také proto, že jsme měli od režiséra Romana Meluzína velký prostor k vlastní invenci a nápadům. Hodně nás to v souboru semklo. Bonnie a Clyde a West Side Story už jsem zmiňoval. Kvůli roli v Bonnie a Clyde jsem si dokonce našel učitelku zpěvu Hanku Peckovou, díky které jsem se naučil jinou techniku a diametrálně posunul své pěvecké možnosti.

V jakém směru šlo o novou techniku?

Mým hlasovým pedagogem na JAMU byla bývalá operní zpěvačka, což určitě ovlivnilo mou pěveckou techniku. Od Hanky Peckové jsem se naučil „přepnout“ do popovější polohy, která je k současnému muzikálovému divadlu vhodnější. Svým způsobem to byl takový odrazový můstek k dalším rolím. Mimo jiné také k roli Smrti v Elisabeth, kde najednou cítím, že mám mnohem větší rozsahové možnosti ve zpěvu oproti svým začátkům. Řekl bych, že i svým způsobem dokážu hudbu vnímat hlouběji. Mám štěstí, že mi je velkým kritikem a zároveň rádcem moje manželka, která

je podle mě vynikající zpěvačka. Vzájemně si při zkouškách pomáháme. Je známá věc, že když zpíváte, tak se sami slyšíte jinak, než když se třeba nahrajete, nebo vás slyší cizí uši. Samozřejmě, že na mém vývoji mají velkou zásluhu i režiséři a vedení muzikálu, kteří mě obsazují. Těším se na další velké role, které mě zase posunou o kus dopředu.

A jaká role by to byla, kdybyste si mohl vybrat?

Na prvním místě by byl určitě Ježíš v Jesus Christ Superstar. Už na JAMU jsem rušil svoje spolužáky na kolejích zpěvem Zahrady Getsemanské. Samozřejmě mám teď daleko víc zkušeností, a kdyby se naskytla příležitost, moc rád bych si ho zahrál. A samozřejmě bych si taky rád zahrál v muzikálu Bídníci. Bídníci jsou podle mne jeden z nejlépe napsaných muzikálů. To jsou mety, po kterých asi touží každý muzikálový herec. Pro mě navíc zajímavé tím, že vycházejí z historie, kterou mám rád, jak jsem říkal. Zkrátka velké eposy, velký příběh, velké a náročné role. Na muzikálech mě baví ta velkolepost, „muzikál superlativů“, jak se říká.

Co nějaký původní český muzikál?

Pokud vím, tak se možná chystá původní český muzikál přímo pro náš soubor. Bylo by to skvělé, protože jsme dobrá parta a fungujeme jako určitý organismus. Muzikálové produkce v Praze jsou postavené na trošku odlišném základu, často na známých tvářích a dávají se dohromady kvůli jedné inscenaci. My jsme stálý soubor, žijeme v Plzni a máme k sobě zkrátka blízko. Víím, že je to klišé, ale táhneme za jeden provaz a chceme se pořád zlepšovat. Myslím si, že je to na našich inscenacích vidět a divácké ohlasy to potvrzují.

**Rozhovor připravil
Miroslav Anton**

Modernizace tréninkových pracovišť v Rokycanech

Základní škola v Rokycanech v Čechově ulici 40 je jedinou školou pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v okrese Rokycany. Vzdělávají se zde žáci s mentálním hendikepem, velmi často v kombinaci s tělesným postižením a autismem. V roce 2020 se škola stala úspěšným realizátorem projektu z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) v celkové výši 2,5 mil. Kč. Hlavním cílem projektu byla kompletní modernizace dvou pracovišť žákovských dílen, jed-

né dílenské přípravný a cvičné kuchyňky. Celkový stav a vybavení těchto pracovišť byly velmi zastaralé. V rámci stavebních úprav byly ve všech prostorech cvičných místností provedeny výměny podlahových krytin, stropních konstrukcí s instalací LED osvětlení, nové rozvody vody, elektřiny a odpadů a upraveny vnitřní povrchy, včetně nových omítek a výmalby. Pracoviště dílen byla vybavena novým školním nábytkem pro praktickou výuku, dílenskými ponky se svěráky, regály,

skříněmi a policemi. Byla vytvořena dvě samostatná pracoviště – dílna se zaměřením na řemeslnou tvorbu a dílna na nácvik jemné motoriky, do které byla nainstalována moderní interaktivní sestava. Pracoviště cvičné kuchyňky bylo demolici nenosné přičky rozšířeno na kapacitu 14 žáků a strukturou upraveno na čtyři samostatná pracovní místa. Následně bylo každé pracovní místo vybaveno kuchyňskou linkou s vestavnými spotřebiči – varnou deskou, elektrickou troubou, digestoří,

mikrovlnnou troubou a myčkou na nádobí. Součástí kuchyňky je i nová chladnička a potravinová skříň. Výsledkem této náročné projektové práce, která probíhala v době nelehké epidemické situace, je vznik čtyř nových moderních tréninkových pracovišť pro žáky školy. Tato pracoviště splňují veškeré technické nároky, odpovídají současným trendům a jejich příjemné prostředí rozvíjí pracovní dovednosti a návyky žáků, podporuje jejich samostatnost a estetické vnímání.

Tým vědců ZČU získal hlavní cenu za technologii vzdáleného titulkování

Skryté titulky znají snad všichni televizní diváci. Ne každý ale ví, že technologie vzdáleného titulkování živých televizních pořadů vznikla na Fakultě aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni.

Užitek přináší desetitisícům diváků se sluchovým handicapem, kteří tak mají možnost získávat plnohodnotné informace z televizního vysílání. Projekt, který řešili plzeňští kybernetici Fakulty aplikovaných věd ve spolupráci s firmou SpeechTech, letos získal Cenu Technologické agentury ČR (TA ČR) v kategorii Společnost. Veřejnost mu svým hlasováním udělila také hlavní cenu Český nápad. Lidé tak vyjádřili, že za nejužitečnější pova-

žují právě projekt, za nímž stojí tým plzeňských vědců. „Velmi si vážíme toho, že jsme dostali podporu Technologické agentury a že jsme mohli pomoci velké skupině diváků České televize se sluchovým handicapem, aby mohli sledovat živé pořady,“ uvedl během slavnostního vyhlášení výsledků vedoucí oceněného projektu Josef Psutka z katedry kybernetiky a výzkumného centra NTIS Fakulty aplikovaných věd ZČU.

Soutěže v rámci projektu Podpora odborného vzdělávání v Plzeňském kraji

Dvě akce proběhly v říjnu jako součást projektu Podpora odborného vzdělávání v Plzeňském kraji.

Třetí ročník robotické soutěže

Plzeňský kraj ve spolupráci se Západočeskou univerzitou v Plzni uspořádal v říjnu třetí ročník Soutěže robotiky. V prostorech Techmania Science Center a v novém sálu SOUE se soutěže zúčastnilo celkem 14 týmů ze středních

škol. Se svými roboty absolvovaly dráhu s překážkou, kterou nejrychleji projel tým SPŠ strojnické a SOŠ profesora Švejcara Plzeň. Závodu se zúčastní i základní školy, jakmile to současná epidemiologická situace dovolí.

Ukázka z vítězné vizualizace Kde je bus?

Výsledky kategorie SŠ:

- 1. místo** – Střední průmyslová škola strojnická a Střední odborná škola profesora Švejcara, Plzeň
- 2. místo** – Střední škola, Horažďovice
- 3. místo** – Střední odborné učiliště, Domažlice
- 4. místo** – Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Plzeň
- 5. místo** – Střední škola, Bor

Odborná konference a hackathon otevřených dat

Odborná konference a hackathon otevřených dat Plzeňského kraje se kvůli koronavirové pandemii uskutečnily online přes platformu Microsoft Teams. Deset soutěžních týmů pracovalo s datovou sadou, z níž připravily webovou

aplikaci, datovou analýzu nebo vizualizaci. Datové sady byly zaměřeny na informace z různých oblastí kraje: doprava, zdravotnictví, školství, údaje o obyvatelích v jednotlivých obcích, informace o rychlosti připojení mobilních sítí a další.

Výsledky

- 1. místo:** tým Donki Kong, Gymnázium Plzeň. Aplikace: Kde je bus?
- 2. místo:** tým Sladci blažení holubi, Gymnázium Plzeň. Aplikace: Super volby.
- 3. místo:** tým Datamaniaci, VOŠ A SPŠE Plzeň. Aplikace Covid's Impact.
- 4. místo:** tým Zemědělci1, Střední škola zemědělská a potravinářská, Klatovy. Aplikace Volby do krajských zastupitelstev.
- 5. místo:** tým INFISneverwin, Střední škola informatiky a finančních služeb, Plzeň. Aplikace Covid-19 mapa.

Sportovní talent AIS

V této rubrice představujeme talentované jedince, kteří reprezentují Plzeňský kraj.

Barbora Zíková (19 let) je členkou lyžařského oddílu Sokol Špičák. Úspěšná maturantka Sportovní a podnikatelské střední školy v Plzni. V minulých letech získala celkem 6 medailí z mistrovství ČR jednotlivců. Je trojnásobnou vítězkou olympiády dětí a mládeže v roce 2016. Získala 3. místo na neoficiálním mistrovství světa žáků Trofeo Topolino.

Úspěchy v roce 2019/2020:

- 2. místo MČR, super-G, ženy
- 2. místo MČR, super-G, juniorky starší
- 3. místo MČR, super-G, mladší juniorky
- 3. místo MČR, sjezd, mladší juniorky
- 3. místo MČR, alpská kombinace, mladší juniorky
- reprezentantka České republiky.

Barbora Zíková patří mezi sportovce, které podporuje Plzeňský kraj prostřednictvím Akademie individuálních sportů. Akademie pečuje o talentované jedince reprezentující náš kraj na mezinárodní úrovni.

Tisíc dnů Akademie individuálních sportů

Tisíc hodin je zátěž TOP sportovců za rok. Tisíc dnů funguje Akademie individuálních sportů Plzeňského kraje. Za tuto dobu se dá už bilancovat a prezentovat výsledky péče o sportovní talenty.

KVALITNÍ SERVIS PRO TALENTY

V roce 2018, v prvním roce své činnosti, začala Akademie podporovat 39 sportovců. V závěru letošního roku se stará již o 61 mladých a talentovaných sportovních reprezentantů Plzeňského kraje. Ti mohou ocenit především široký servis zabezpečující tzv. tréninkovou nadstavbu pro každého sportovce. Z rozpočtu AIS se hradí kondiční příprava, fyzioterapie, masáže, psychologie, funkční vyšetření a výživové poradenství, odborné lékařské služby s následnou rehabilitací, doplňky stravy a imunizační program – letos zvláště potřebný. Největší položkou, která činí takřka dvě třetiny rozpočtu, je odměňování osobních, kondičních trenérů a fyzioterapeutů. Další výrazné položky činí zajištění dalších specialistů, spolufinancování kondičních soustředění i specializovaného sportovního vybavení.

TEORETICKÁ PŘÍPRAVA

Akademie v rámci svého nadstavbového vzdělávacího programu připravila a realizovala 11 specializovaných přednášek, seminářů a besed s předními odborníky sportovní problematiky ČR. Řadu dalších plánuje. A to nejen pro sportovce a jejich trenéry, ale i rodiče a zájemce z řad veřejnosti.

KARTA SPORTOVCE AIS

Karta sportovce představuje originální příspěvek plánování a evidence tréninku ke zlepšení sportovní výkonnosti. Celkový počet jednotek sportovního zatížení členy Akademie za 1000 dnů její činnosti představuje neuvěřitelných 64 648 hodin strávených na sportovištích venku i pod střechou. Velikost pravidelné zátěže závisí na specifické náročnosti sportovního odvětví a je velmi individuální. Dlouhodobé sledování říká, že jednotliví akademici se věnují sportu v rozpětí 6 až 25 hodin

týdně. 40 % sportovců trénuje 5–10 hodin týdně. 46 % pak uvádí 11–19 hodin sportovní přípravy celkem. Více než 20 hodin týdně tráví sportem 14 % členů Akademie. Měsíčně řada sportovců překračuje 100 hodin činnosti. Nejnáročnější sportovní představitelé v Akademii výrazně zastoupené a úspěšné sporty: cyklistika, golf, plavání, stolní tenis a tenis.

VÝBĚR SPORTOVců

Každoročně se koná slavnostní zahájení akademického roku, včetně přivítání nových členů. Výběr sportovců se postupně neustále rozšiřuje. Aktuálně jich je 61. Stejně tak narostl i počet podporovaných individuálních olympijských sportů (17). Spolupráce je navázána se 40 osobními trenéry. Kondiční tréninky zajišťuje 25 specialistů, 24 fyzioterapeutů poskytuje své služby v oblasti preventivní péče o sportovce.

NEJVĚTŠÍ ÚSPĚCHY

Sportovci za 1000 dnů trvání Akademie přivezli z mistrovství České republiky úctyhodných 278 medailí. K tomu 20 cenných kovů z vrcholných mezinárodních klání světa či Evropy. Nejvýraznější podíl národních kovů patří plavání, dále akademikům v královně sportů atletice, v cyklistice, golfu, sportovní střelbě a stolním tenise.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SPORTOVCI – AKADEMICI

ATLETIKA

– J. a M. Forejtovi, J. Davidík, L. Suchá

CYKLISTIKA – S. Spěšná, K. Burlová, P. Kelemen

GOLF – D. Hlaváček, T. Koželuhová

JUDO – M. Paulusová

PLAVÁNÍ – K. Štemberová, V. Tondrová

SLALOM NA DIVOKÉ VODĚ

– A. Galušková

STOLNÍ TENIS

– Ondřej Květon

TENIS – J. Forejtek

TRIATLON – P. Vargová

Raději neodkládejte plánované operace

V nemocnicích Plzeňského kraje se v závěru listopadu začaly opět provádět plánované operace, které byly od října kvůli pandemii koronaviru a souvisejícím vládním nařízením pozastaveny. Nemocnice postupně kontaktují pacienty, kterým byl zákrok odložen, a nabízí nové termíny. Zároveň vyzývají, aby je pacienti využívali a operace dál zbytečně neodkládali. Není totiž vyloučeno, že se pandemie opět vrátí a odkladnou péči bude nutno opět posouvat. Nemocnice akutní péče prováděly v druhé vlně pandemie všechny akutní operace. Z plánovaných pak ty, které buď přímo nesnesly odklad, nebo by posouvání termínu bylo rizikové. Operatři museli v říjnu a listopadu

odkládat plánované operace u více než 650 pacientů. S třetinou domluvili náhradní termín hned v prvních dnech po skončení omezení. Část pacientů ale navrhovaný termín v lepším případě posunula až po Novém roce nebo v horším případě ho úplně odmítla a operaci odložili na neurčito. Jako nejčastější důvody lidé uváděli, že nechtějí na zákrok během adventu, aby se mohli připravit na Vánoce. Někteří poukázali na to, že v důsledku jiných opatření nemohli týdně plnohodnotně pracovat nebo podnikat a při očekávaném rozvolnění opatření se museli v první řadě vrátit do práce. A část lidí vysvětlilo odsouzení operace obavami z možné nákazy nemocí covid. Personál

nemocnic od zbytečného odkládání operací odrazuje. „Obavy z infekce nejsou na místě. Zdravotníci nosí ochranné pomůcky a prostředky a infekční covidoví pacienti jsou na uzavřených lůžkových stanicích,“ říká ředitel Stodské nemocnice Miroslav Zábranský a doplňuje ho primář chirurgického oddělení David Šmíd. „Zatím ještě máme pro operace dostatečné kapacity. Postupně se budou zaplňovat a termíny budeme hledat hůře. Navíc nelze vyloučit, že se vrátí další vlna pandemie a plánovaná péče bude opět omezena. A i když je řeč o odkladné neakutní péči, tak i u ní hrozí dalším a dalším posouváním termínu zhoršení zdravotního stavu,“ vysvětluje Šmíd.

Další stoletá jubilantka v sociálním zařízení Plzeňského kraje

V Domově Harmonie (centrum sociálních služeb Mirošov) oslavila 100 let od narození paní Božena Cajthamlová ze Všenic. Vše nejlepší k nevšednímu jubileu popřáli paní Cajthamlové pracovníci domova v čele s ředitelkou Radmilou Dortovou. Gratulaci připojil i nový náměstek hejtmanky Plzeňského kraje Rudolf Špoták.

Domažlická nemocnice modernizuje zdravotnické dopravní služby

Domažlická nemocnice obnove a rozšiřuje flotilu sanitních vozů Zdravotnické dopravní služby. Koncem listopadu převzala tři nové vozy VW T6 Transporter. Nahradí jimi starší sanitky, jejichž provoz přestává být efektivní. Všechny tři sanitky včetně zdravotnické zástavby stály přes čtyři miliony korun. Třetinu nákladů ale nemocnice ušetřila, neboť jeden z vozů zaplatil sponzor. Nemocnice provozuje dopravu pacientů od března 2019, kdy ji převzala od zdravotnické záchranné služby včetně zkušeného personálu a 13 vozů různého stáří a s různými počty najetých kilometrů. Nové vozy budou pro pacienty oproti stávajícím pohodlnější a tišší a pro nemocnici ekonomičtější. Do

Novým sanitkám požehnal bezpečný provoz Wojciech K. Pelowski, administrátor římskokatolické farnosti ve Staňkově.

doplňkového vybavení nových vozů patří samozřejmě zvuková a světelná signalizace a bezpečnostní polepy. „Vnitřní vybavení tvoří mimo jiné takzvané lehátkonosítka se samovyklá-

pecím a skládacím podvozkem, transportní křeslo pro vynášení imobilních pacientů například do schodů, transportní plachta pro manipulaci s pacientem ve zhoršených podmínkách, zdra-

votnické potřeby první pomoci včetně defibrilátoru a dále třeba kyslík a jiné zdravotnické vybavení,“ popisuje vedoucí řidič dopravní služby Miloslav Kundrát. Sanitky a jejich posádky jsou i sekundární součástí krajského integrovaného záchranného systému a v případě hromadných neštěstí nebo jiných krizových situací slouží jako záloha záchranné zdravotnické služby.

ZDS Domažlické nemocnice

- nově 14 sanitních vozů
- nájezd až 50 tisíc kilometrů měsíčně
- přeprava až 1 330 pacientů měsíčně

Poklady z fondu Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje

Knihovna letos slaví sedmdesát let své existence. Impulsem ke vzniku univerzální vědecké knihovny se po válce stalo založení plzeňských vysokých škol, Lékařské fakulty Univerzity Karlovy, Vysoké školy strojní a elektrotechnické a Pedagogické fakulty. Do užívání dostala komplex budov kláštera dominikánek, jednu z dominantních a historicky významných staveb města. Byla založena jako Státní studijní knihovna v Plzni s devíti zaměstnanci a do vínku dostala na 134 000 knih. Dnes zde naleznete stovku pracovníků a téměř dva miliony knihovních jednotek. Poklady v jejím historickém fondu zároveň mapují historii knižní kultury jako takové.

Nový zákon lnářský

Gotický rukopis z poloviny 15. století, psaný na pergamentu, který obsahuje překlad Nového zákona do češtiny. Rukopis obsahuje druhou redakci biblického překladu, o čemž svědčí i užívání Husových diakritických znamének. Část překladu chybí. Rukopis se původně nacházel v klášteře bosých augustiniánů v Táboře, odkud byl zřejmě po zrušení kláštera Josefem II. převeden do Lnář.

Bible Pražská. Praha, tiskárň Pražské bible, 1488

Jedná se o první tištěný překlad celé bible do češtiny a do slovanského jazyka vůbec. Pro potřeby tisku byl celý text znovu přepracován ve čtvrté redakci českého překladu bible z latiny. První tiskaři napodobovali formu rukopisných knih, bible

nemá titulní stranu, text je sázen ve dvou sloupcích a pro ozdobná začáteční písmena (iniciály) byl vynechán prostor, aby mohly být doplněny ručně.

Josef Váchal: Kázání ad calendae graecas proti hříchu spěšnosti. Praha, Josef Váchal, 1939

Na satirické autorské knize pracoval Váchal v letech 1938-1939, ale vlivem války k jejímu dokončení došlo až v roce 1957. Váchal sám napsal text, vytvořil dřevoryty a tiskové písmo, knihu vysázel a vytiskl v počtu 17 výtisků. Pro SVK byla zakoupena v roce 1971 za 1 100 Kč. Při současném zájmu o Váchalovo dílo dosahují jeho autorské knihy v aukcích až na sedmimístné ceny.

Bible kralická šestidílná. Kralice nad Oslavou, Tiskárna Jednoty bratrské, 1579-1594. První díl.

Jedná se o první český překlad bible z původních biblických jazyků, kterými byly hebrejština, aramejšina a stará řečtina. Byl pořízen členy Jednoty bratrské. Název dostalo šestisvazkové dílo podle místa vytištění, kterým byly jihomoravské Kralice, ovšem místo samo přímo v tisku uvedeno nebylo z obavy před pronásledováním. Mimořádný rozsah tisku je dán tím, že po stranách biblického textu jsou obšírné vysvětlivky. Za protireformace bylo její vlastnictví trestné.

Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic: Putování aneb Cesta z království českého do města Benátek, odtud po moři do země svaté, země judské, a dále do Egypta. Praha, Dědicové Daniela Adama z Veleslavína, 1608.

Kniha obsahuje popis cesty do Palestiny, kterou autor vykonal roku 1598. Je vyzdobena dřevorezovými ilustracemi od Jana Willenberga podle Harantových kreseb. Před titulním listem je mědirytový portrét autora od Egídia Sadelera. Tragický osud autorův se naplnil po bitvě na Bílé hoře. Kryštof Harant byl popraven 21. června 1621 na Staroměstském náměstí v Praze.

Bartoloměj Paprocký z Hlohol: Diadochos, id est, Successio, jinak posloupnost knížat a králů českých, biskupů i arcibiskupů pražských a všech třech stavů slavného království českého. Praha, Šumanská tiskárna, 1602.

Polský rodák žijící v Čechách uměl česky velmi dobře, ale Di-

adochos raději napsal polsky a poté nechal přeložit do češtiny. Jedná se o obsáhlé, poněkud nekritické historické a genealogické dílo. V části o městském stavu je popis Plzně doplněn dřevorezovým pohledem na město od severovýchodu od Jana Willenberga. Výrazná věž při pravé straně patří zbořenému kostelu svaté Markéty rovněž zbořeného dominikánského kláštera.

Ferdinand II.: Obnovené právo a zřízení zemské dědičného Království českého. Praha, Šumanská tiskárna, 1527.

Jednalo se o základní zákon Českého království, který vydal vítězný Ferdinand II. Habsburský. Obsahoval mimo jiné ustanovení o dědičnosti královské hodnosti, zatímco dosud byli čeští králové voleni. Další důležité ustanovení povolovalo pouze katolické náboženství v zemi, kde žilo do té doby asi 80 % nekatolíků. Třetím důležitým bodem bylo povolení užívat při soudních

jednáních též němčinu. Ačkoliv dosud byla úřední řeč čeština, bylo Obnovené zřízení zemské vydáno německy. Český překlad byl vytištěn pouze do stránky 135, zbytek textu byl publikován pouze rukopisně. Četné exempláře obsahující jak ručně dopsaný zbytek textu, tak opis celého textu dokazují, že čeština byla v té době živým úředním jazykem. Zobrazený exemplář obsahuje latinské věnování městské radě královského města Stříbra. Obnovené zřízení zemské pro Moravské markrabství bylo vydáno v roce 1628 již pouze německy.

Martin Zeiller, Matthaeus Merian: Topographia Bohemiae, Moraviae et Silesiae. Frankfurt nad Mohanem, Mattheus Merian, 1650.

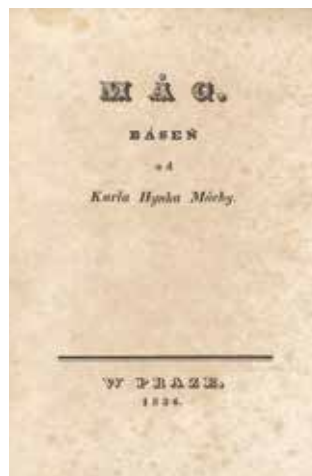
Mědirytový pohled z výšky na Plzeň od jihovýchodu, který v tomto pojetí vyšel prvně jako ilustrace zpráv o dobytí Plzně protestantským vojevůdcem Petrem Arnoštem Mansfeldem roku 1618 a byl opakovaně zpracováván a reprodukován až do konce 17. století. Při levé straně je v opevnění zachycena Litická brána, jejíž branka

pro pěší je dodnes částečně zachována v budově Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje.

Český slabikář, pod titulem svaté Anny matky P. Marie. K užitečnému cvičení mládeže. Vytisknuto pro taková místa, kde až dosaváde žádné pravidelné školy zřízené nejsou. Bez udání místa, nakladatele a roku tisku.

Slabikář byl pravděpodobně vytištěn ve druhé polovině 18. století. Dřevorezové ilustrace seznamují děti s jednotlivými písmeny abecedy za pomoci jmen křesťanských světců.

Mág. Báseň od Karla Hynka Máchy. Praha, Jan Spurný, 1836

V červnu 2019 bylo SVK PK nabídnuto ke koupi první vydání Máchova Máje z roku 1836. Nejslavnější česká báseň byla vytištěna dle literatury nákladem autorovým v počtu 600 výtisků, v současnosti je známo asi 80 exemplářů. Kniha byla vytištěna ve třech cenových skupinách podle jakosti papíru, výtisk zakoupený SVK PK patřil pravděpodobně do nejnižší cenové skupiny. Nákup byl umožněn majitelkou antikvariátu Černý pes

v Plzni, která si přála, aby byl zakoupen veřejnou knihovnou. Proto nenabídla exemplář do aukce, ale souhlasila s kupní cenou, která byla v možnostech SVK PK.

Jan Vodňanský: Vokabulář Lactifer. Plzeň, Mikuláš Bakalář, 1511

První tištěný latinsko-český slovník, který na základě starších latinských slovníků sestavil a jehož českou část doplnil bratr Jan Bosák z Vodňan (asi 1460–asi 1534), to znamená člen Řádu bosých augustiniánů. Základem první části je Vocabularius breviloquus Johanna Reuchlina a druhé části Liber de natura rerum Tomáše z Cantipré. Slovník vytiskl plzeňský tiskař Mikuláš Bakalář, který v Plzni tiskl v letech 1498–1513.

Dokončené opravy silnic v Plzeňském kraji

Silničářům ze Správy a údržby silnic Plzeňského kraje začala zimní sezóna. To znamená, že většina techniky byla „přezbrojena“ na odstraňování sněhu, posyp komunikací protiskluzovou drtí, odstraňování ledovek apod. Mírný nástup zimy ale umožnil dokončit v termínech všechny plánované opravy. Některé ze staveb byly dokončeny zcela, u jiných budou práce pokračovat i v příštím roce.

Losiná

LOSINÁ

V Losíně skončila první etapa rekonstrukce silnic III/18025 v délce 983 m a III/18047 v délce 60 m. Díky tomu je Losiná zčásti opět průjezdná. Ve směru od Plzně mohou motoristé nyní odbočit ze silnice I/20 na silnici III/18047 a poté pokračovat po silnici III/18025 ve směru na Štěnovice. Naopak část silnice III/18025 procházející Losinou je nyní uzavřena a pokračují na ní stavební práce. Podél zprovozněné části silnice je dokončována výstavba chodníků a parkovacích stání včetně úpravy terénu po pokládce inženýrských sítí. Stavbu za více než 60 milionů korun provádí sdružené firmy Swietelsky a Metrostav. Dokončení stavby se předpokládá do konce června 2021.

STAŇKOV

Ve Staňkově byla provedena rekonstrukce a oprava části silnice III/1851 (Výtuňská ulice) v intravilánu města Staňkov. Jednalo se o společnou investiční akci SFDI, Plzeňského kraje a Města Staňkov. Celková délka stavby činila 555 metrů. Akce byla rozdělena na dvě části, a to na první část stavby v úseku od železničního přejezdu až na konec města Staňkov, kde navazovala na již realizovanou opravu této silnice. Druhou částí je pak úsek od křižovatky se silnicí III/18323 (Rašínova ulice) po železniční přejezd. Díky rekonstrukci nyní vede Staňkovem dvoupruhová místní komunikace v základní šířce 5,5 metru.

Staňkov

LŠTĚNÍ

Investiční stavba byla realizována z prostředků Plzeňského kraje. Byla provedena oprava stávající opěrné zdi v intravilánu obce Lštění – silnice III/18312

a oprava navazující části silnice III/18312. Důvodem opravy bylo zajištění stability zemního tělesa přilehlé silnice. Celková délka stávající zdi byla 53 metrů, výška 1,18 - 2,85 metru.

Lštění

Západní okruh

Na okraji plzeňského sídliště Vinice probíhají zemní práce na trase budoucí komunikace jižní větve okruhu Chebská – Karlovarská. Stavbu tzv. západního okruhu kolem Plzně financuje Plzeňský kraj prostřednictvím SÚSPK. Na stavbu byly získány dotace z EU ve výši 1,45 miliardy korun. Největší objem prací se zatím vykonával v úseku od Křimic k Sylvánskému vrchu (informovali jsme v minulém čísle). Příští rok se proinvestuje na stavbě okruhu přes 800 milionů korun, z dotace EU by mělo být hrazeno 720 milionů korun.

"Pane doktore, manžel tvrdí, že miluje víc Vánoce než mě..."

PLZEŇSKÝ KRAJ

Milí čtenáři,
přeji vám všem krásné vánoční svátky
a do nového roku hodně zdraví,
štěstí a rodinné pohody.

Ilona Mauritzová
hejtmanka Plzeňského kraje

pf2021